



mag. Tilka Jamnik
mag. Darja Lavrenčič Vrabec
Mestna knjižnica Ljubljana, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo

tilka.jamnik@mklj.si
darja.lavrencic-vrabec@mklj.si

IZOBRAŽEVANJE IN POKLICNA ORIENTACIJA

Seznamna bralnega gradiva za potrebe letošnjih otroških parlamentov

V življenju slehernega posameznika je izbira poklica zelo prisotna tema - že v zgodnjem otroštvu, ko se otrok sprašuje, kaj si želi v življenju postati, ko o tem dnevno razmišlja, igra najrazličnejše vloge in je čisto vse mogoče postati, pa vse do mladostništva in zgodnje odraslosti, ko ta tematika postane ena od osrednjih tem lastnega iskanja identitete, samospraševanja ...

Toda v literaturi, sploh za otroke in mlade npr. od 10. leta starosti dalje, je ta tema malo, mnogo premalo prisotna. Če že, je prisotna precej prej (igroknjige, slikanice, poučne knjige za najmlajše), kasneje pa postane skoraj »tabujška« tema. Življenje torej prehiteva prisotnost te teme v literaturi oz. se ta (še) ne odziva.

Za učence v 1. triletju:

Kar precej igroknjig, slikanic in otroških poučnih knjig je namenjenih spoznavanju poklicev; le-teh je v splošnih knjižnicah veliko. Opozoriti velja, da prevladujejo prevodi, zelo malo je izvirno slovenskih del s tega področja, tako literarnih kot tudi poučnih knjig.

Demšar, Mohor: **Poklici v resnici**. Ilustriral Zvonko Čoh. Ljubljana: Skledar, 1997, 80 str.

Fritz, Ervin: **Dimnikar je črn grof**. Ilustr. Daniel Demšar. Ljubljana: Univerzum, 1984, 16 str.

Lainšček, Feri: **Ko bova velika**. Lustr. Fortuna Lazar. Murska Sobota: Franc-Franc, 2012, 31 str.
oziroma:

Lainšček, Feri: **Ko želi Tilčka postati Tilka in ko želi Tilček postati Tilen**. Ilustr. Marjan Manček. Ljubljana: Partizanska knjiga, 1990, 32 str.

Stepančič, Damijan: **Ko bom velik/a, bom ---** Ilustr. avtor. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2010, 2011, 23 str.

Za učence v 2. in 3. triletju:

Dosegljivih je kar nekaj **učnih listov in delovnih zvezkov ter celo učbenikov** za učence v OŠ ter **priročnikov** o poklicnem usposabljanju za pedagoge (to so naslovi kot npr. *Poklicno usmerjanje, Poti izobraževanja za delo; Poklicni kažipot, Poklicna orientacija* idr., ki pogosto doživljajo ponatise in nove izdaje). To gradivo je bolj prisotno v šolskih knjižnicah, čeprav ga najdemo v manjšem obsegu tudi v splošnih knjižnicah.

V splošnih knjižnicah je **zelo malo splošnih/poljudnih priročnikov** o učenju in poklicnem usmerjanju ... Morda boste našli kakšno poglavje v priročnikih o odraščanju za dekleta in fante.

Nismo pa zasledili nobenega mladinskega literarnega dela, ki bi v celoti obravnavalo to temo, nobene poezije (odkrijemo le kakšne posamezne pesmi pri slovenskih pesnikih, npr. pri Tonetu Pavčku, Andreju Rozmanu – Rozi idr.).

IZOBRAŽEVANJE /ODRAŠČANJE

Covey, Sean: **6 najpomembnejših odločitev v najstniških letih: vodnik za odraščanje.**

Prev. Niki Neubauer. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2009, 328 str.

Kampwerth, Karin: **Najboljši v razredu v štirih tednih.**

Prev. Anja Naglič. Ilustr. Alexander Weiler. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2006, 128 str.

Lewis, David: **Izziv: praktični priročnik za mladostnike: stopnice do samozavesti.**

Prev. Nataša Šilec. Ilustr. Samira Kentrić. Ljubljana: Karantanija, 2008, 156 str.

McGraw, Jay: **Življenjske strategije za najstnike.**

Prev. Martin Pišlar. Ilustr. Benjamin Vincent, Grega Birska. Ljubljana: Orbis, 2008, 205 str.

Rydahl, Pia Beck: **Moč najstništva.**

Prev. Darko Čuden. Radovljica: Didakta, 2010, 207 str.

Sanders, Pete; Myers, Steve: **Puberteta in odraščanje.**

Prev. Vesna Markič Dekleva. Ilustr. Mike Lacy, Liz Watking. Ljubljana: DZS, 1999. (Spregovorimo), 32 str.

To sem jaz, verjamem vase: priročnik za fante in punce: 10 korakov do boljše samopodobe.

Zbrale in uredile Ksenija Lekić, Petra Tratnjek, Alenka Tacol, Nuša Konec Juričič. Celje: Zavod za zdravstveno varstvo, 2011, 151 str.

Weimer, Britta; Hess, Sabine; Brademann, Manuela: **Konec s slabimi ocenami: kako to doseči?!** Prev. Jana Ambrožič. Radovljica: Didakta, 2002. (Mladostniki), 121 str.



POKLICI /POKLICNA ORIENTACIJA

Cergolj, Jožica: **Od želje do poklica.** Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport, 1992, 25 str.

Fischinger, Duša, Tomc, Vesna: **Ko bom velik(a), bom ---!** Ljubljana : Center RS za poklicno izobraževanje, 1999. 89 str.

Harder, Corinna; Schumacher, Jens: **Strogo zaupno!: velika knjiga za detektive.**
Prev. Stanislav M. Maršič, Tone Perčič. Ilustr. Daniela Stöckmann. Celovec; Ljubljana; Dunaj: Mohorjeva založba, 2007, 120 str.

Hudales, Jože: **Pri mojstrih v delavnicah.**
Ilustr. Radovan Klopčič. Velenje: Pozoj, 1999. (Slovenska dediščina), 48 str.

Letnar, Tomaž: **Predstavitev poklicev:** video DVD. Ljubljana: Zavod Moja soseska: Zavod 23, 2007.

Marentič, Urška, Kunčič Krapež, Barbara: **Poklicni standardi in nacionalne poklicne kvalifikacije 2000-2012.** Ljubljana: Center RS za poklicno izobraževanje, 2013, 365 str.

Pregl, Slavko: **Med delom in denarjem.** Besedilo o slovenskih znanstvenikih Sandi Sitar. Ilustr. Tomaž Lavrič ... Ljubljana: Karantanija, 2008, 44 str.

Rupar, Brigita, Žvokelj, Marko: **Poklicna orientacija v petem in šestem razredu osnovne šole :** priročnik za poklicno vzgojo in svetovanje. Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 2001, 117 str.

Se odločaš o svoji poklicni poti?: dan za punce: razmišljaj po svoje!
Zbr. in ured. Barbara Hrovatin. Ljubljana: Združenje delodajalcev Slovenije, 2014, 59 str.

Željeznov Seničar, Maruška, Kuntarič Hribar, Irena in Zupančič, Marko: **Kako pomagam otroku do izobrazbe in poklica?** Ljubljana : MIB, 2006, 54 str.

Žerovnik, Vojka: **Iskanje pravega poklica: priročnik za delo svetovalcev, učiteljev in staršev.** Ljubljana: IZIDA, 1997, 111 str.

... in komaj kaj leposlovja

Poklici. Delo hvali mojstra.
Ilustr. Uroš Hrovat. Spr. beseda Marjetka Lužovec. Ljubljana: Karantanija, 2002. (Ali veš?), 55 str.

Poklici. Ko bom velik.
Ilustr. Uroš Hrovat. Spr. beseda Marjetka Lužovec. Ljubljana: Karantanija, 2002. (Ali veš?), 49 str.

Mary Amato: **Kitara za dva.** Prev. Višnja Jerman. Izola: Grlica, 2013, 251 str.
Literarno delo, ki se vsaj malo loteva te teme (poklicne ambicije, prihodnost).